

Narkosbehandling – vad händer sen?

Övertandläkare Marie Norman
Barntandvårdsdagarna Linköping
23 September 2021

Barnet

Karies

Familjen

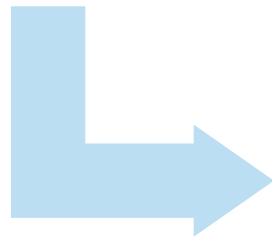
Narkos

Socialtjänst

Barnets
bästa

Varför narkos?

Primär prevention

Sjukdoms-
behandling

Kooperation

Profylax och inskolning innan narkos

- Fler profylax besök (1,0-2,55 vs 0,23-0,33)
- Fler inskolningsbesök (0,65-1,05 vs 0,02-0,05)

UTVECKLINGSPOTENTIAL!!!!

Tandstatus innan narkos

- Mer karies i primära tänder (5,2 - 6,34 vs 0,36 – 0,49)
- Mer karies i permanenta tänder (0,45-0,73 vs 0,07)

Tandvård innan narkos

- Fler fyllningar (1,35-1,8 vs 0,33-0,83)
- Fler extraktioner (0,18-0,45 vs 0,05-0,17)
- Färre fissurförseglingar (0,01-0,04 vs 0,08-0,45)
- Fler sederingar med Midazolam (0,23-0,42 vs 0,01-0,02)

Indikationer för narkos

- Låg ålder i kombination med omfattande karies
- Kooperationsproblematik/grav tandvårdsrädsla
- Funktionsnedsättning/medicinska diagnoser
- Mycket omfattande kariesskador
- Tekniskt komplicerade ingrepp

Generell anestesi

”En medicinskt kontrollerad förlust av medvetande med förlust av skyddsreflexer, inklusive förmågan att hålla fri luftväg samt svara på fysisk eller verbal stimuli”

Generell anestesi

- Medicinsk risk
- Pre-operativ bedömning
- Post-operativa problem
 - Illamående
 - Smärta
 - Oro
 - Trötthet

BLANKETT

Sida: 1(3)

Ver.nr: 3.0
Dnr:

Hälsodeklaration barn Landstinget Dalarna

OBSERVERA – VIKTIGT!

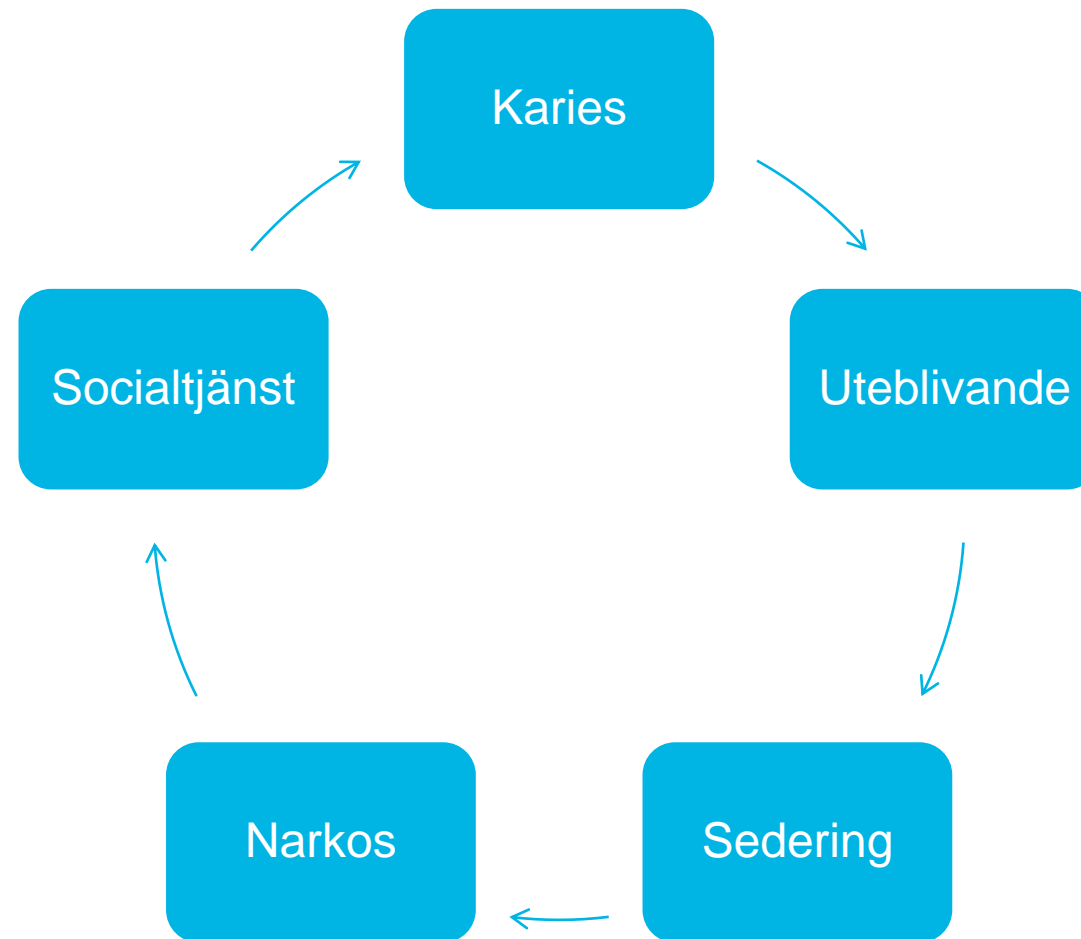
Vänligen fyll i hälsodeklarationen och skicka tillbaka så fort som möjligt. Blanketten måste vara fullständigt ifylld för att ditt barn ska accepteras för operation/undersökning. Vi behöver informationen för att kunna planera ditt barns eventuella operation/undersökning. Använd det bifogade svarskuvertet. Porto betalt, frimärke behövs ej.

Upprättat av: Roos, Torbjörn (Operation Anestesi IVA Falun / Falun)
För verksamhet: Operation Anestesi IVA Falun; Kirurgi Dalarna; Ortopedi Dalarna; Kvinnosjukvård Dalarna; Öronoperation Öron- och
Dokumentsamling:

Hur vanligt är det?

- USA: 1-3 % av alla barn under 5 år
- Kanada: 31 % av alla dagkirurginarkoser för barn under 6 år
- Sverige: 10 % av alla barn som remitteras till Pedodontiklinik sövs för tandbehandling
- Dalarna: 11 % av alla narkoser 2006-2012 gällde friska barn som sövdes för kariesbehandling

Utsatta barn

Kvist T 2014, Kvist T 2018

Operativ behandling under narkos

- Fyllningsterapi (4-5 tänder)
- Extraktioner (4-5 tänder)
- Endodonti

Preliminär data M Norman

Val av behandling

- Apikala infektioner
- Närhet till pulpan
- Symtom
- Tid kvar till exfoliation
- Kooperation

Livskvalité

- Oral health-related quality-of-life
 - Akut och kronisk smärta
 - Infektionsfrihet
 - Förbättrad sömn
 - Beteendeförändring
 - Skolnärvaro
- Familjen - Föräldrarna

Flera narkosbehandlingar...

- 10-12 % behandlas upprepade gånger under narkos
- Medicinska sjukdomar / funktionsnedsättning
- Syskon behandlade under narkos

Är kariessjukdomen behandlad??

Kommer barnet tillbaka?

- Riskbedömning
- Kallelseintervall
- Förmår föräldrarna/vårdnadshavare ta sitt barn till tandvården??
 - Uteblivande 1,75 vs 0,51 (preliminär data)
 - Sena återbud 2,31 vs 0,68 (preliminär data)
 - Internationellt: 18- 46 % dyker aldrig upp på postoperativa besök

Riskfaktorer för upprepad narkos

- Låg ålder vid första narkosbehandlingen
- Nappflaska nattetid/nattmål
- Karies i primära ök-incisiver
- Ingen vuxenhjälp vid tandborstning
- Föräldrar som inte tar sina barn till tandvårdsbesök
- Medicinsk diagnos/funktionsnedsättning (ASA 2)

Nya kariesskador

- Fler tandläkarbesök (4,49 vs 2,92)
- Fler besök för inskolning (0,55 vs 0,2)
- Fler profylaxbesök (4,93 vs 0,73) och fissurförseglingar (1,96 vs 0,92)
- Högre DFT/kariesutveckling (1,62 vs 0,36)
- Större behov av fyllningar (2,35 vs 0,85) och extraktioner (0,31 vs 0,21)

Skyddsfaktorer

- Tandborstning med fluoridtandkräm
- Minst två profylaxbesök per år

UTVECKLINGSPOTENTIAL!!!

Take home message!

- Tidig identifiering av barn med hög kariesrisk
- Preventiva insatser
- Inskolning och trygg behandling
- Fortsatt behandling av kariessjukdom efter narkosbehandling

Tack!!

*"Nog finns det mål och mening i vår färd
Men det är vägen, som är mödan värd"*
- Karin Boye